OVER
EENIGE VISCHSOORTEN VAN DE ZUIDKUST-WATEREN
VAN
JAVA,
DOOR
P. BLEEKER.

Toen ik, thans ruim een jaar geleden, eene lijst openbaar maakte (1) van alle mij toen van Java bekende vischsoorten, drukte ik mijne overtuiging uit, dat die lijst, ofschoon zij niet minder dan 1038 soorten vermeldde, op verre na niet teruggaf het wezenlijk aantal op en om Java levende vischsoorten.

Deze overtuiging werd weldra versterkt door eene verzameling visschen van Anjer (2) en door eene andere van het in een geographisch opzigt tot Java behoorende eiland Bawean. Meerdere soorten, tot die verzamelingen behoorende, komen niet voor op de aangehaalde lijst, zoodat het daarin voorkomende cijfer van 1038, in mijn artikel over Bawean (3) reeds tot 1068 gestegen was.

(1) Enumeratio specierum piscium Javanensium hucusque cognitarum, in Nat. Tijdschr. voor Nederl. Indië Dl. XV p. 359—456.

(2) Vischsoorten van Anjer, l. c. XVI p. 424.

(3) Bijdrage tot de kennis der vischfauna van Bawean, l. c. XVIII p. 351—358.

Sedert ontving ik nog twee verzamelingen visschen van Java's zuidkust, welker onderzoek op nieuw een niet onaanmerkelijk aantal soorten heeft doen kennen, welke nog niet als Javasche waren ingeschreven.

Een dezer verzamelingen bevatte soorten van Patjitan. Ik had haar te danken aan den heer D. C. Noordziek, adsistent-resident van Patjitan, dezelfde verdienstelijke hoofdambtenaar aan wien de wetenschap reeds de kennis van talrijke soorten van de zuidkust van Java, uit de omstreken van Prigi (residentie Kediri) verschuldigd is. Deze kollektie was zeer belangrijk en bestond uit niet minder dan 115 soorten t. w.

Vischsoorten van Patjitan (*Verzameling van den heer Noordziek*).

1* Holocentrum melanotopterus Blkr.
2 „ orientale CV.
3 „ punctatissimum CV.
4 Myripristis hexagonus CV.
5 Grammistes orientalis Bl. Schn.
6 Apogon hypselonotus Blkr.
7* „ Noordzieki Blkr.
8 „ novemfasciatus CV.
9* Cirrhites pantherinus CV.
10 Serranus hexagonatus CV.
11 „ marginalis CV.
12 „ microprion Blkr.
13 „ myriaster CV.
14 „ nebulosus CV.
15 „ pardalis Blkr.
16 „ urodelus CV.
17* Mesoprion bottonensis Blkr.
18 „ decussatus CV.
19 „ erythropterus CV.
20 „ lutjanus CV.
21 „ marginatus Blkr.
22 „ monostigma CV.
23* „ quadriguttatus Blkr.
24* Diagramma orientale CV.
25 Therapon servus CV.
26 Pristipoma paikeeli CV.
27 Upeneus Russelli CV.
28* Mulloides flavolineatus Blkr.
29 Upeneoides vittatus Blkr.
30 Pterois volitans CV.
31 Scorpaena bandanensis Blkr.

32 Scorpaena polyprion Blkr.
33 Scorpaenopsis diabolus Blkr
34 „ polylepis Blkr.
35 Chaetodon auriga Forsk.
36 „ biocellatus CV.
37 „ citrinellus Brouss.
38 „ decussatus CV.
39* „ lunatus CV.
40 „ vagabundus Bl.
41 Zanclus cornutus CV.
42 Holacanthus semicirculatus CV.
43 Equula bindoides Blkr.
44 Amphacanthus marmoratus QG.
45 Acanthurus lineatus Lac.
46 „ matoides CV.
47 „ melanurus CV.
48 „ triostegus CV.
49*Naseus annulatus Blkr.
50 Mugil waigiensis QG.
51*Percis cancellata CV.
52 „ tetracanthus Blkr.
53*Salarias arenatus Blkr. (var. pinna anali nigro marginata, caudali et membrana nigro macúlata).
54 „ lineatus CV.
55 „ melanocephalus Blkr.
56* Gobius padangensis Blkr.
57 „ petrophilus Blkr.
58 Culius niger Blkr.
59 Echeneis neucrates L.
60*Antennarius nummifer Blkr.
61 Pseudochromis fuscus Müll. Trosch.
62 Plesiops coeruleolineatus. Rüpp.
63 Glyphisodon antjerius K. v. H.
64 „ modestus Schl. Müll.
65 „ rahti CV.
66 „ unimaculatus CV.
67 Labroides paradiseus Blkr.
68 Cheilio hemichrysos CV.
69*Anampses coeruleopunctatus Rüpp.
70 Julis (Julis) cupido T. Schl.
71 „ („) dorsalis QG.
72 „ („) Jansenii Blkr.
73 „ („) javanicus Blkr.
74 „ („) lunaris CV.
75* „ („) quadricolor Less.
76 „ („) Souleyeti CV.
77 „ („) urostigma Blkr.
78 „ (Halichoeres) annularis K. v. H.
79* „ („) binotopsis Blkr.
80 „ („) casturi Blkr.
81 „ („) Harloffi Blkr.
82 „ („) Hyrtli Blkr.
83 „ („) leparensis Blkr.

84 Julis (Halichoeres) miniatus K. v. H.
85 „ („) notopsis K. v. H.
86* „ („) pardaleocephalus Blkr.
87 „ („) pseudominiatus Blkr.
88 „ („) phekadopleura Blkr.
89* „ („) kallosoma Blkr.
90 „ („) Reichei Blkr.
91 Cheilinus decacanthus Blkr.
92 Scarus Dussumieri CV.
93 Moringua microchir Blkr.
94 Conger Noordzieki Blkr.
95* „ vulgaris Cuv.
96* Leiuranus Lacepedii Blkr.
97* Ophisurus colubrinus Richds.
98* „ maculosus Lac.
99* Muraena Agassizi Blkr.
100 „ buroënsis Blkr.
101 „ bullata Richds.
102* „ cancellata Richds.
103 „ colubrina Richds.
104 „ isingteena Richds.
105* „ javanica Blkr.
106* „ micropoecilus Richds.
107 „ pantherina McCl. = Mur. lita Richds.
108* „ polyzona Richds.
109* „ prosopeion Blkr.
110 „ variegata J. R. Forst.
111* „ zebra Cuv.
112* Uropterygius xanthopterus Blkr.
113* Balistes lineatus Bl.
114 „ verrucosus L. = Balistes praslinus Lac.
115 Monacanthus pardalis Rüpp.

Alle deze soorten zijn nieuw voor de kennis der plaatselijke fauna van Patjitan, doch niet minder dan 30 daarvan, de in de lijst met een * gemerkte, zijn tevens nieuw voor de kennis der fauna van Java, en daaronder tevens nieuw voor de wetenschap Apogon Noordzieki, Muraena javanica en Uropterygius xanthopterus, terwijl Anampses coeruleopunctatus Rüpp. vroeger niet van den Indischen archipel bekend was en ook nieuw is voor mijn kabinet.

De tweede verzameling bestond uit soorten van Karangbollong, eene plaats, van waar reeds vroeger een aantal

soorten zijn bekend gemaakt naar visschen, aangeboden door den heer F. J. Schultze en wijlen den verdienstelijken entomoloog Dr. C. L. Doleschall, van wiens te vroeg verscheiden de nieuwsbladen dezer dagen het treurige berigt hebben gebragt. De laatstelijk van Karangbollong ontvangene soorten ben ik insgelijks verschuldigd aan den heer F. J. Schultze, adsistent-resident van Ambal en zijn de hier onder genoemde.

Vischsoorten van Karangbollong (verzameling van den heer Schultze).

1 Holocentrum orientale CV.
2 „ punctatissmum CV.
3 Grammistes orientalis Bl. Schn.
4 Apogon novemfasciatus CV.
5 Dules taeniurus CV.
6*. Serranus hexagonatus CV.
7 „ Hoevenii Blkr.
8* „ microprion Blkr.
9* „ Sebae Blkr.
10 Mesoprion monostigma CV.
11* Upeneus Russelli CV.
12* Mulloides flavolineatus Blkr.
13 Scorpaena polyprion Blkr.
14 Scorpaenopsis polylepis Blkr.
15* Pterois volitans CV.
16 Chaetodon biocellatus CV.
17 „ decussatus CV.
18 Chaetodon vagabundus Bl.
19 Holacanthus semicirculatus CV.
20* Amphacanthus guttatus Bl Schn.
21 „ marmoratus QG.
22 Acanthurus lineatus Lac.
23* „ matoides CV.
24 „ triostegus CV.
25* Mugil axillaris CV?
26* Platycephalus malayanus Blkr.
27* Gobius petrophilus Blkr.
28* Salarias epalzeocheilos Blkr.
29* „ lineatus CV.
30 „ melanocephalus Blkr.
31* „ Oortii Blkr.
32* „ Schultzei Blkr.
33 „ sumatranus Blkr.
34 „ vermiculatoides Blkr

35 Glyphisodon antjerius K. v. H.
36 „ bengalensis CV.
37* „ leucozona Blkr.
38 „ modestus Schl. Müll.
39 „ rahti CV.
40 „ septemfasciatus CV.
41 „ sordidus CV.
42* „ unimaculatus CV.
43* Julis (Julis) celebicus Blkr.
44 „ („) Souleyeti CV.
45 „ (Halichoeres) bandanensis Blkr.
46* „ („) Harloffi Blkr.
47 Julis (Halichoeres) Hyrtli Blkr.
48* „ („) kallosoma Blkr.
49* „ („) leparensis Blkr.
50 „ („) notopsis K. v. H.
51 „ („) phekadopleura Blkr.
52* „ („) polyophthalmus Blkr.
53* Cheilio hemichrysos CV.
54* Scarichthys naevius Blkr.
55* Conger vulgaris Cuv.
56* Muraena bullata Richds.
57* „ prosopeion Blkr.
58* „ xanthospilos Blkr.

Ook van deze soorten zijn meerdere nieuw, hetzij voor de kennis der plaatselijke fauna van Karangbollong, hetzij voor die van Java, hetzij voor de wetenschap.

De soorten, nieuw voor Karangbollong, zijn met een * gemerkt en ten getale van niet minder dan 28. Daarvan zijn nieuw voor Java, voor zooverre ze niet reeds in de hier boven gegevene lijst van Patjitan zijn vermeld, 9 soorten, t. w. Serranus Sebae Blkr, Mulloides flavolineatus Blkr, Platycephalus malayanus Blkr, Salarias epalzeocheilos Blkr, Salarias Schultzei Blkr, Glyphisodon leucozona Blkr, Julis (Halichoeres) kallosoma Blkr, Scarichthys naevius Blkr en Muraena xanthospilos Blkr. Van deze 9 soorten zijn die van Salarias, Glyphisodon en Muraena tevens nieuw voor de wetenschap.

Door beide verzamelingen is alzoo de kennis van Java's vischfauna met die van niet minder dan 39 soorten verrijkt geworden, zoodat het aantal van Java bekende soorten de-

zer klasse er door gebragt wordt tot 1107. Van dit cijfer echter moeten eenige soorten worden afgetrokken, welke mij in den jongsten tijd gebleken zijn in mijne Enumeratio twee of meermalen te zijn aangehaald, t. w. Systomus (Barbodes) maculatus Blkr, aldaar als Barbus binotatus Kuhl vermeld, welke soort meerdere varieteiten aanbiedt, welke er als eigene soorten zijn opgebragt onder de namen Barbus bilitonensis, Barbus kusanensis, Barbus oresigenes en Barbus polyspilos, terwijl voorts ook Barbus saranella Blkr en Barbus orphoides CV. tot Systomus (Barbodes) rubripinnis (Barbus rubripinnis) zijn terug te brengen, evenals Leuciscus cyanotaenia tot Rasbora argyrotaenia Blkr (Leuciscus argyrotaenia Blkr), Dangila leptocheila CV. tot Dangila Cuvieri CV., Rohita erythrurus CV. tot Rohita vittata CV., Rohita Waandersii Blkr (nomen tantum Enumerat. nec descript. alibi) tot Rohita microcephalus CV., Rohita chrysophekadion Blkr en Rohita koilogeneion Blkr tot Chrysophekadion polyporos Blkr (Rohita polyporos Blkr), en Cobitis suborbitalis CV. tot Cobitis fasciata CV.

In plaats van deze 13 nominale, moeten daarentegen nog op de lijst der Javasche visschen gebragt worden Sillago macrolepis Blkr, Sillago japonica T Schl., Systomus (Systomus) Waandersi Blkr, Crossocheilos (Crossocheilichthys) cobitis Blkr (in de Enumeratio onder den naam van Lobocheilos cobitis ten onregte als synoniem van Crossocheilos oblongus V. Hass. opgebragt) en Hymenophysa MacClellandi Blkr, te zamen 5 soorten, zoodat, naar den tegenwoordigen stand der kennis, voor Java zouden overblijven 1099 of nagenoeg 1100 soorten.

Van de soorten van Patjitan en Karangbollong, nieuw voor mijn kabinet of nieuw voor de wetenschap, laat ik de beschrijvingen hier volgen.

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

CHEILODIPTEROIDEI.

Apogon Noordzieki Blkr.

Apog. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite 4 fere in longitudine corporis, paulo longiore quam alto; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis, diametro 1 fere distantibus; orbita edentula lineam rostro-frontalem declivem concaviusculam superante; osse suborbitali edentulo; maxillis aequalibus, superiore sub oculi parte posteriore desinente; dentibus minimis, vomerinis in vittam ∧ formem, palatinis utroque latere in vittam gracilem dispositis; praeoperculo rotundato, margine posteriore et inferiore leviter denticulato, crista intramarginali edentulo; operculo spina plana bene conspicua; osse suprascapulari edentulo; squamis lateribus 37 vel 38 in serie longitudinali, 15 vel 16 in serie transversali; linea laterali subarborescente; linea dorsali linea ventrali multo convexiore; pinna dorsali spinosa dorsali radiosa multo humiliore spinis mediocribus pungentibus 3° ceteris longiore corpore plus duplo humiliore;

dorsali radiosa acutiuscula convexa, corpore multo humiliore, spina radio 1° minus duplo breviore; pinnis pectoralibus obtusiusculis rotundatis et ventralibus acutis $5\frac{1}{3}$ ad $5\frac{1}{4}$ in longitudine corporis, caudali emarginata lobis obtusiuscule rotundatis $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali acutiuscula convexa dorsali radiosa vix humiliore; colore corpore roseo, pinnis miniato; vittis utroque latere p. m. 13 longitudinalibus fuscis, latitudine aequalibus, iis supra lineam lateralem lineae dorsali parallelis; rostro capiteque superne violascentibus; iride flavescente fusco cincta; pinna dorsali spinosa superne late nigra; dorsali radiosa basi vitta longitudinali fusca.

B. 7. D. 7—1/9 vel 7—1/10. P. 2/13. V. 1/5. A. 2/8 vel 2/9. C. 1/15/1 et lat. brev.

Hab. Patjitan, in mari.

Longitudo speciminis unici 115‴.

Aanm. De diagnose, in de groote Histoire naturelle des Poissons van Apogon multitaeniatus Ehr. gegeven en ook die van mij zelven, van dezelfde soort, voorkomende in mijne Bijdrage tot de kennis van de Percoïden van den Malayo-Molukschen Archipel (1848), zouden zeer goed op het boven beschreven voorwerp passen, niettegenstaande dit tot eene geheel andere soort behoort. Een nieuw bewijs van de noodzakelijkheid van meer uitvoerige diagnosen der soorten.

Apogon multitaeniatus Ehr. (volgens mijne voorwerpen) verschilt van Apogon Noordzieki, doordien de overlangsche bandjes des ligchaams er afwisselend dunner en dikker zijn en alle regtlijnig verloopen, terwijl er bovendien twee dunne overlangsche lichtblaauwe bandjes op den kop zich bevinden, van welke de bovenste van den achterrand des oogs

naar het operkel en de onderste van onder het oog naar het onderste gedeelte der borstvinbasis verloopt. De schubben zijn er bovendien aanmerkelijk minder talrijk (slechts 24 of 25 op eene overlangsche rei).

POMACENTROIDEI.

Glyphisodon leucozona Blkr.

Glyphis. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{2}{3}$ ad $2\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{4}$ ad $2\frac{1}{3}$ in ejus altitudine; capite obtuso convexo, $4\frac{1}{4}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis, non vel vix altiore quam longo; oculis diametro $2\frac{3}{4}$ ad 3 in longitudine capitis; linea rostro-dorsali convexa; rostro oculo multo minus duplo breviore; ossibus suborbitalibus anterioribus alepidotis porosis angulo oris oculi diametro plus duplo ad duplo humilioribus, posterioribus squamosis; naribus rotundis oculi margini antero-inferiori approximatis; maxillis aequalibus, superiore sub oculi margine anteriore desinente; dentibus utraque maxilla p. m. 32 truncatis; praeoperculo subrectangulo, angulo rotundato; squamis lateribus medio corpore 28 p. m. in serie longitudinali; linea laterali sub pinnae dorsalis radiosae dimidio posteriore interrupta; pinnis dorsali et anali valde squamosis, angulatis, elevatis, dorsali anali paulo ad non altiore altitudine 2 circiter in altitudine corporis; dorsali spinosa dorsali radiosa humiliore spinis mediis et posterioribus longitudine subaequalibus $2\frac{1}{2}$ ad 3 in altitudine corporis, membrana inter singulos spinas parum incisa; pinnis pectoralibus obtusiuscule rotundatis 5 circiter, ventralibus acutis radio 1° producto $4\frac{1}{3}$ ad $4\frac{3}{4}$, caudali sat profunde emarginata lobis acutiuscule rotundatis 4 ad $4\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; colore corpore olivascente-violaceo; fascia corpore transversa diffusa flavida; dorso

sub spinis 6a et 7a incipiente et ante anum desinente; iride coeruleo et aureo annulata; squamis capite, ventre basibusque pinnarum singulis guttula vel puncto margaritaceis, squamis cetero corpore singulis macula oblonga transversa margaritacea; pinnis fuscescentibus, pectoralibus basi superne macula trigona profundiore; cauda dorso prope radium dorsalem posticum macula nigra.

B. 6. D. 12/15 vel 12/16 vel 12/17. P. 2/18. V. 1/5. A. 2/12 vel 2/13. C. 1/13/1 et lat. brev.

Hab. Karangbollong, in mari.

Longitudo 5 speciminum 56''' ad 77'''.

Aanm. De onderwerpelijke Glyphisodon is kenbaar aan haar hoog, midden over de zijden met een' lichten band geteekend ligchaam, zwarte vlek op den rug van den staart en voorts aan de formulen der tanden en vinstralen, enz. Zij is de 32e soort van het geslacht, welke mij van den Indischen Archipel naar de natuur is bekend geworden. Men kan zich een denkbeeld vormen van den rijkdom van dezen Archipel aan Pomacentroïden, wanneer men nagaat dat in de registers der wetenschap reeds meer dan 90 archipelagische soorten dezer familie zijn opgeteekend, dat is, ruim 20 meer, dan Cuvier op het einde zijns levens van de geheele aarde kende.

LABROIDEI.

Julis (*Julis*) *quadricolor* Less., Zoöl. Voyage Coquill. II p. 139 Atl. Poiss. tab. 35 fig. 1, CV. Poissons XIII p. 324, Blkr, Act. Soc. Ind. Neerl. I Vissch. Menado p. 55 (varietas).

Julis (Julis) corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{5}$ ad 4 in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite obtuso convexo $4\frac{2}{3}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis, vix longiore quam alto; oculis diametro $4\frac{2}{5}$ ad 5 et paulo in longitudine capitis; linea rostro-dorsali convexa; dentibus maxillis mediocribus anticis 2 caninis mediocribus curvatis, intermaxillaribus inframaxillares recipientibus; angulo oris dente prominente nullo; labiis valde carnosis; naribus parvis valvatis ante medium oculum perforatis; regione suboculari et regione interoperculari tubulis transversis pluribus, operculo tubulis 3 longitudinalibus aequidistantibus notatis; squamis lateribus 28 p. m. in serie longitudinali; squamis thoracicis squamis lateribus multo minoribus; linea laterali ramosa; pinnis imparibus basi squamosis; pinna dorsali spinis pungentibus postrorsum magnitudine sensim accrescentibus posteriore corpore plus triplo humiliore, membrana interspinali vix emarginata; dorsali radiosa dorsali spinosa paulo altiore postice quam antice humiliore angulata; pinnis pectoralibus acute rotundatis $5\frac{2}{5}$ ad 5 et paulo, ventralibus acutis $7\frac{3}{4}$ ad $8\frac{2}{3}$, caudali extensa medio postice convexa angulos versus leviter emarginata angulis acuta $5\frac{2}{5}$ ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali dorsali non altiore postice quam antice humiliore angulata; capite dorsoque violaceo-viridibus vel violaceis, lateribus pulchre rubris, vel fasciis 3 longitudinalibus rubris notatis; corpore inferne roseo; iride rosea; capite vittis vel fasciis conspicuis nullis vel vitta postoculari rubro-violacea curvata postice bifida operculo et suboperculo desinente vel usque sub basi pinnae pectoralis producta; rostro medio interdum fascia lata transversa post angulum oris desinente; lateribus mediis maculis oblongo-tetragonis transversis magnis pulchre viridibus ornatis, maculis longitudinaliter biseriatis seriebus fascia rubra separatis utraque serie p. m. 25 approximatis vittula transversa rubra separatis, iis serie su-

periore ex parte usque ad lineam dorsalem productis; pinna dorsali spinosa violascente-rubra flavo marginata, antice macula magna nigra; dorsali radiosa maxima parte violascente-rubra margine lato triplice, rubro, flavo et coerulescente; pinnis pectoralibus dimidio basali aurantiaco-flavis, dimidio apicali margine superiore vittaque basali transversa nigro-violaceis; pinnis ventralibus flavescente-roseis; pinna anali dimidio basali violascente-rubra, dimidio libero flava, medio vitta longitudinali coerulescente; pinna caudali maxima parte violascente-rubra superne et inferne flavo marginata, postice maculis trigonis elongatis longitudinalibus apice antrorsum spectantibus flavis hinc inde coerulescentibus.

B. 6. D. 8/13 vel 8/14. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/11 vel 3/12. C. 1/12 /1 et lat brev.

Syn. *Girelle pao* Less. Zoöl. Voy. Coq. II p. 139 Atl. tab. 24. 35 fig. 1, CV Poiss. XIII p. 324.
Scarus Georgii J. W. Bennett, Ceyl. Fish. p. 24 tab. 24.
Scarus? quinquevittatus Lay Benn. Zoöl. Voy. Blossom p. 66 tab. 19 fig. 3.
Lena Girawa Cingal.
Pao Otait.

Hab Patjitan, in mari.

Longitudo 4 speciminum 182‴ ad 225‴.

Aanm. Een mijner voorwerpen beantwoordt, wat kleurteekening van kop en ligchaam aangaat, zeer goed aan de aangehaalde afbeelding van Lesson, doch de overige drie missen alle vlek- of bandteekening op den kop, hoezeer zij zonder twijfel tot dezelfde soort behooren.

Onder den naam van Julis (Julis) quadricolor, doch als varieteit daarvan, heb ik vroeger, ter boven aangehaalde plaatse, een paar kleinere voorwerpen beschreven, welke

eenige verschillen aanbieden ten opzigte der plaatsing van de kopbanden en de kleurteekening van ligchaam en vinnen, doch overigens geheel aan de grootere, hierboven beschrevene voorwerpen beantwoorden.

Anampses coeruleopunctatus Rüpp. Atl. Reis. N. Afric. F. Roth. M. p. 42 tab. 10 fig. 1, N. Wirbelth. F. Abyss. F. Roth. M. p. 20, CV. Poiss. XIV. p. 4. Règn. an. éd. de luxe, Atl. Poiss. tab. 87 fig. 2.

Anamps. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{5}$ ad $3\frac{1}{6}$ in ejus longltudine, latitudine $2\frac{2}{3}$ circiter in ejus altitudine; capite obtusiusculo 4 et paulo in longitudine corporis, vix longiore quam alto; oculis diametro $5\frac{2}{3}$ circiter in longitudine capitis, plus diametro $\frac{1}{2}$ a linea frontali remotis, diametris 2 fere distantibus; linea rostro-frontali declivi rectiuscula, ante oculos concaviuscula; naribus parvis, posterioribus patulis, anterioribus brevitubulatis; dentibus maxilla superiore compressis, margine externo angulatis angulo rotundatis, margine interno concaviusculis; dentibus maxilla inferiore antrorsum et deorsum curvatis, basi conicis apicem acutiusculum versus depressiusculis; labiis carnosis; operculo radiatim et suboperculo transversim valde striatis; squamis lateribus 26 vel 27 in serie longitudinali; linea laterali singulis squamis tubulo simplice notata, sub pinnae dorsalis radiosae parte posteriore angulatim deflexa; pinnis dorsali et anali basi alepidotis, dorsali spinis mediocribus pungentibus postrorsum longitudine sensim accrescentibus, parte radiosa parte spinosa paulo altiore convexa postice angulata; pinnis pectoralibus acutis $5\frac{1}{3}$ circiter, ventralibus acutis $7\frac{1}{3}$ circiter, caudali extensa convexa angulis acutiuscula 7 circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa non vel vix humiliore, convexa, postice angulata; colore corpore su-

perne lateribusque violascente-fusco, inferne fuscescente-rubro; iride margaritaceo et fusco tincta; capite vittis numerosis dilute coeruleis violaceo limbatis ornato, vitta unica transversa ceteris ex parte transversis ex parte longitudinalibus, ex parte curvatis; squamis corpore singulis guttula dilute coerulea annulo nigricante-violaceo cincta; guttulis regione thoracica ex parte in vittulas confluentibus; pinnis pectoralibus radiis aurantiacis membrana coerulescente-hyalinis basi fascia transversa fusca vittula dilute coerulea cincta; pinnis ceteris coffeis, anali ceteris profundiore, dilute coeruleo marginata, caudali superne et inferne dilute coeruleo, postice albo marginata; dorsali et caudali ocellis dilute coeruleis nigricante-violaceo annulatis, dorsali irregulariter longitudinaliter 4- ad 6-seriatis, caudali ocellis iis pinna dorsali paulo majoribus irregulariter transversim 5-seriatis; anali maculis vel vittulis longitudinalibus brevissimis in series 2 longitudinales dispositis.

B. 6. D. 9/12 vel 9/13. P. 2/11. V. 1/5. A. 3/12 vel 3/13. C. 1/12 /1 et lat. brev.

Syn. *Anampses aux points bleus* CV. Poiss. XIV p. 4.
Anampses chlorostigma Ehr. CV. l. c. p. 7.

Hab. Patjitan in mari.

Longitudo speciminis unici 236‴.

Aanm. Volgens den heer Valenciennes ontdekte Péron deze soort bij Mauritius. Later werd zij teruggevonden in de Roode zee en door de heeren Rüppell en Valenciennes beschreven en afgebeeld.

De afbeelding van den heer Rüppell is beter dan die in de prachtuitgave van de Règne animal.

BLENNIOIDEI

Salarias epalzeocheilos Blkr.

Salar. corpore elongato compresso, altitudine vix plus quam 6 in ejus longitudine, latitudine antice vix plus quam 1 in ejus altitudine; capite truncato-convexo $5\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine et latitudine capitis 1 et paulo in ejus longitudine; fronte convexa; rostro obtuso truncato-convexo, paulo ante frontem prominente; oculis diameto $3\frac{3}{5}$ circiter in longitudine capitis; vertice cristis vel cirris nullis sed poris valde conspicuis longitudinaliter seriatis; nucha utroque latere cirro membranaceo plurifimbriato oculo breviore; orbita cirro membranaceo simplice oculo multo longiore; naribus anterioribus cirro membranaceo plurifimbriato oculo multo breviore; labio superiore valde conspicue multicrenulato; maxilla inferiore caninis 2 bene conspicuis; regione suboculari et operculari poris valde conspicuis verticaliter bi-ad tri-seriatis; cute laevi, dorso striis numerosis oblique postrorsum descendentibus parum conspicuis; linea laterali antice e tubulis simplicibus contiguis composita, post apicem pinnae pectoralis valde curvata, post anum recta poris distantibus ex parte parum conspicuis composita; pinna dorsali partem spinosam inter et radiosam profunde incisa, parte spinosa parte radiosa humiliore radio producto nullo, parte radiosa corpore sat multo humiliore postice obtuse rotundata non cum pinna caudali unita; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis 5 fere, caudali extensa convexa 6 et paulo, ventralibus acutis 8 circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa humiliore, membrana inter singulos radios valde incisa; colore corpore superne violascente-olivaceo, inferne roseo-margaritaceo; iride aurantiaca; capite et corpore guttulis et vittulis brevibus longitudinalibus aurantiacis; mento fasciis

8 longitudinalibus viridi-violaceis, internis 2 postrorsum unitis; lateribus insuper fasciis 12 p. m. transversis diffusis violascentibus; pinnis roseis vel aurantiacis, dorsali spinosa maculis irregularibus violascentibus, dorsali radiosa vittis obliquis violascente-fuscis postrorsum adscendentibus, pectoralibus basi olivaceis aurantiaco guttulatis, anali dimidio libero fuscescente, caudali radiis maculis diffusis fuscescentibus in series 5 transversas dipositis.

B. 6 D. 12/16. P. 14. V. 2. A. 18 vel 19 C. 8 simpl. + 9 fiss. + 6 simpl. (rad. brev. incl.)

Hab. Karangbollong, in mari.

Longitudo speciminis unici 85‴.

Aanm. De onderwerpelijke soort is gemakkelijk herkenbaar aan hare gekartelde bovenlip, hondstanden, poriënreijen op kruin wangen en operkels, nekdraadjes, diep ingesnedene rugvin, eigenaardige kleurteekening des ligchaams en de formulen der vinstralen.

Salarias Schultzei Blkr.

Salar. corpore elongato compresso, altitudine 7 fere in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{3}$ ad $1\frac{1}{4}$ in ejus latitudine; capite truncato-convexo, 6 et paulo in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{3}$ ad $1\frac{1}{4}$, latitudine $1\frac{2}{3}$ fere in ejus longitudine; fronte convexa; rostro obtuso, truncato, non ante frontem prominente; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis; vertice nuchaque cristis vel cirris nullis; orbita cirro membranaceo simplice oculo breviore; naribus anterioribus cirro quadrifimbriato oculo breviore; labio superiore nec crenulato nec fimbriato; maxilla inferiore caninis 2 bene conspicuis; cute laevi; dorso striis numerosis oblique postrorsum descendentibus parum conspicuis; linea laterali paulo post apicem pin-

nae pectoralis deorsum curvata, post anum inconspicua; pinna dorsali partem spinosam inter et radiosam profunde incisa, parte spinosa parte radiosa humiliore radio próducto nullo, parte radiosa corpore sat multo humiliore, postice obtuse rotundata, non cum pinna caudali unita; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis et caudali obtusa convexa $5\frac{2}{3}$ circiter, ventralibus acutis 9 circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa humiliore, membrana inter singulos radios mediocriter incisa; colore corpore superne lateribusque violascente-roseo, ventre roseo-margaritaceo; iride rubra fusco annulata; rostro capiteque inferne profunde violaceis; vertice, genis operculisque guttulis majoribus et minoribus sat numerosis miniatis; operculo superne macula oblonga verticali profunde coerulea rubro annulata; dorso lateribusque maculis numerosis majoribus et minoribus rotundis et oblongis miniatis; lateribus maculis oblongis longitudinalibus dilute coeruleis violaceo cinctis, in series 2 longitudinales distantes dispositis; lateribus postice caudaque insuper punctis sparsis nigris vel fuscis; pinna dorsali spinosa roseo-hyalina maculis parvis irregularibus rubro-fuscis ex parte coalescentibus variegata; dorsali radiosa rosea arena fusca plus minusve variegata; pinnis pectoralibus aurantiaco-rubris, inferne fuscescentibus; ventralibus, anali caudalique aurantiacis, anali inferne, caudali superne et inferne fusco diffuse marginatis.

B. 6. D. 12/20. P. 14. V. 2. A. 20 vel 21. C. 5 simpl. + 9 fiss. + 6 simpl. (rad. brev. incl.)

Hab. Karangbollong, in mari.

Longitudo speciminis unici 98‴.

Aanm. Van de mij bekende soorten van Salarias is de onderwerpelijke, door haren habitus en kleurteekening, het naaste verwant aan Salarias periophthalmus CV. en Salarias

cyanostigma Blkr; onderscheidende zij zich daarvan voornamelijk door eenige bijzonderheden in de kleurteekening van ligchaam en vinnen en lagere doornachtige rugvin. Ik heb haar genoemd ter eere van den heer F. J. Schultze, adsistent resident van Ambal, aan wien de vischfauna der zuidkust van Java de kennis van meerdere nieuwe soorten te danken heeft en aan wien men ook de kennis dezer soort is verpligt.

Muraenoidei.

Muraena javanica Blkr.

Muraen. corpore elongato compresso, altitudine $16\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; capite acuto $8\frac{1}{4}$ ad $8\frac{1}{5}$ in longitudine corporis, duplo fere longiore quam alto; oculis diametro 11 ad 12 in longitudine capitis; linea rostro-dorsali fronte concava; naribus posterioribus non tubulatis marginibus non elevatis, anterioribus brevitubulatis; poris regione supramaxillari tantum conspicuis, parvis, uniseriatis; rostro valde convexo, oculo duplo fere longiore, elevato, non ante maxillam inferiorem prominente; rictu post oculum producto, $2\frac{3}{4}$ circiter in longitudine capitis; maxillis ore clauso hiantibus; dentibus acutis; dentibus palatinis uniseriatis compressiusculis utroque latere p. m. 14; dentibus nasalibus periphericis uniseriatis p. m. 14 plurimis subulatis dentibus palatinis longioribus, mediis 2 elongatis subulatis mobilibus posteriore dentibus ceteris omnibus longiore; dentibus vomerinis conicis brevibus aequalibus p. m. 18 anterioribus biseriatis seriebus antrorsum divergentibus, posterioribus 4 vel 5 uniseriatis; dentibus inframaxillaribus anterioribus biseriatis, lateralibus uniseriatis, lateralibus compressiusculis, anterioribus conicis, serie externa utroque latere p. m. 21, serie interna utroque latere 3 vel 4 tantum dentibus inframaxillaribus ceteris longi-

oribus; apertura branchiali oculo majore, paulo infra mediam altitudinem corporis perforata; cute laevi; linea laterali inconspicua; pinna dorsali ante aperturam branchialem incipiente corpore duplo circiter humiliore; anali in media longitudine corporis incipiente dorsali plus duplo humiliore; corpore pinnisque fuscescente-umbrinis; capite maculis nigris majoribus et minoribus rostro, fronte, verticeque plerisque confluentibus variegato; regione postmaxillari macula majore trigona nigra; apertura branchiali macula magna rotunda nigra cincta; dorso, lateribus superne, cauda tota pinnisque maculis nigris magnis oblongis et quadratiusculis polymorphis spatiis intermediis maculis ipsis valde multo gracilioribus; lateribus inferne ventreque maculis nigris parvis rotundiusculis et angulatis sparsis numerosis hinc inde confertis et ex parte coalescentibus; iride flavicante vel coerulescente.

D. 333 p. m. C. 10 p. m. A. 215 p. m.

Hab. Patjitan, in mari.

Longitudo speciminis unici 730‴.

Aanm. De bovenhelft des ligchaams en de staart dezer soort is bijkans op dezelfde wijze gevlekt als die bij Muraena cancellata Richds. en Muraena tessellata Richds. doch de kleurteekening van kop, benedenhelft der zijden en buik wijkt aanmerkelijk af van die bij beide genoemde soorten, zoodat het niet moeijelijk is haar daarvan bij den eersten oogopslag te onderkennen. Zij is overigens herkenbaar aan hare in twee naar voren vaneenwijkende reijen geplaatste ploegbeenstanden, eenreijige gehemeltetanden, tweereijige voorste onderkaakstanden, de lengte der bekspleet, enz.

Muraena xanthospilos Blkr.

Muraen. copore elongato compresso, altitudine 13½ ad 14½

in ejus longitudine; capite acuto $7\frac{1}{2}$ ad $7\frac{2}{3}$ in longitudine corporis, duplo fere longiore quam alto; oculis diametro 13 ad 15 in longitudine capitis; linea rostro-dorsali fronte concava; naribus posterioribus non tubulatis sed marginibus elevatis, anterioribus brevitubulatis; poris rostro, regione postoculari et regionibus supramaxillari et inframaxillari conspicuis seriatis; rostro valde convexo, oculo duplo circiter longiore, elevato, non ante maxillam inferiorem prominente; rictu post oculos producto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; maxillis ore clauso non hiantibus; dentibus conicis obtusis; dentibus palatinis junioribus biseriatis serie externa 7 ad 9, serie interna 2 ad 4, aetate provectioribus uniseriatis 7 vel 8 mediis quam anticis et posticis paulo majoribus; dentibus nasalibus triseriatis dentibus palatinis et vomerinis majoribus 11 ad 13 in thurmam oblongam antice rotundatam dispositis; dentibus vomerinis p. m. 23 ad 25 anticis subtriseriatis, mediis biseriatis vel subbiseriatis, posticis uniseriatis; dentibus inframaxillaribus p. m. 24 ad 28 biseriatis serie externa quam serie interna minoribus, anterioribus utraque serie conicis posterioribus graniformibus, anterioribus serie interna ceteris conspicue majoribus; apetrura branchiali oculo vix vel non majore, paulo infra mediam altitudinem corporis perforata; cute rugosula; linea laterali stria parum conspicua notata; pinna dorsali longe ante aperturam branchialem incipiente, crassa, corpore plus duplo humiliore; anali antice in dimidio corporis posteriore incipiente dorsali sat multo humiliore; corpore pinnisque pulchre fusco-violaceis, maculis aurantiaco-flavis rotundis et oblongis et vittulis aurantiaco-flavis transversis ornatis; maculis in series 4 longitudinales dispositis, serie superiore in pinna dorsali, serie inferiore gulo-ventrali et post anum in pinna anali; maculis distantibus aetate provectioribus quam junioribus crebrioribus, cephalicis ventralibusque ex parte elongatis et coalescentibus et interdum etiam maculam nigricantem cingentibus; iride flavicante.

D. 290 p. m. C. 10 p. m. A. 186 p. m.
Hab. Karangbollong, in mari.
Longitudo 2 speciminum 225‴ et 334‴.

Aanm. De vinstralen heb ik slechts bij het kleinste der beide voorwerpen geteld, om het grootere niet te beschadigen. De vinnen zijn zeer dik wegens het tusschen de huid en de stralen liggende vetcelweefsel, even als bij Muraena zebra de stralen eerst door wegneming der huid zigtbaar worden.

Alhoewel mijne beide voorwerpen zonder den geringsten twijfel tot dezelfde soort behooren en zelfs in grootte niet aanmerkelijk verschillen, heeft het grootere stellig slechts eenreijige en het kleinere duidelijk tweereijige gehemelte-tanden, terwijl ook de schikking der tanden op de neusplaat bij het kleinere meer langwerpig-eirond en bij het grootere meer zuiver driereijig is. Hoezeer deze verschillen in de dentitie naar den leeftijd des diers niets wegnemen van het gewigt van het tandenstelsel voor de bepaling der soorten, leeren zij, evenzeer als dergelijke verschillen, bij vele andere soorten reeds waargenomen, dat eene splitsing van het geslacht Muraena in verschillende geslachten, naar de verschillen in het tandenstelsel alleen, niet dan met de uiterste omzigtigheid zal mogen plaats hebben.

Kleuren en vlekteekening van onderwerpelijke soort herinneren die van jonge voorwerpen van Varanus bivittatus DB.

Uropterygius xanthopterus Blkr.

Uropter. corpore elongato compresso, altitudine 22 circiter in ejus longitudine; capite acuto $9\frac{3}{5}$ circiter in longitudine corporis, paulo plus duplo longiore quam alto; oculis diametro 10 circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali fronte conca-

va naribus posterioribus non tubulatis marginibus non elevatis, anterioribus tubulatis tubulo oculo breviore; poris regione supramaxillari et regione inframaxillari bene conspicuis longitudinaliter uniseriatis; rostro convexo, sat elevato, oculo minus duplo longiore, non ante maxillam inferiorem prominente; rictu post oculum producto $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; maxillis ore clauso non hiantibus; dentibus acutis, palatinis, nasalibus periphericis et inframaxillaribus biseriatis, serie externa brevibus serie interna elongatis subulatis mobilibus; dentibus palatinis utroque latere serie externa 20 p. m. serie interna 7 vel 8 p. m; dentibus nasalibus periphericis serie externa p. m. 20 confertis serie interna p. m. 8, mediis 2 vel 3 subulatis mobilibus posteriore dentibus ceteris omnibus longiore; dentibus inframaxillaribus utroque latere serie externa p. m. 28, serie interna 7 ad 9 p. m.; dentibus vomerinis uniseriatis conicis leviter curvatis p. m. 8; apertura branchiali oculo non majore, paulo infra mediam altitudinem corporis perforata; cute laevi; linea laterali inconspicua; ano postice in dimidio corporis anteriore perforata; pinna dorsali capite duplo circiter breviore cum pinna caudali et pinna anali capite triplo circiter breviore caudae partem posetriorem tantum cingentibus, dorsali et anali corpore multoties humilioribus; corpore violascente-fusco nigricante dense arenato; iride coerulescente; pinnis pulchre flavis; poris regione maxillari albicantibus.

D. 30 p. m. conspic. A. 20 p. m. conspic. C. 10 vel 12.

Hab. Patjitan, in mari.

Longitudo speciminis unici 275‴.

Aanm. Deze soort is de tweede van het geslacht Uropterygius, welke mij onder de oogen gekomen is. Zij verschilt van Uropterygius micropterus Blkr (Muraena micropterus

Blkr ol.) door slankeren kop, grootere bekspleet, minder talrijke tanden der buitenreijen en grootere tanden van de binnenreijen, donkerbruin ligchaam, fraai gele vinnen met nog goed herkenbare stralen, enz.

Ik moet hier nog aanteekenen, dat de heer Kaup in zijn „Uebersicht der Aale" geheel ten onregte mijne Muraena micropterus voor dezelfde soort houdt als Uropterygius concolor Rüpp. De afbeelding dier soort van den heer Rüppell, tenzij zij zeer onjuist mogt wezen, wat niet aannemelijk is, geeft het beeld van een' zeer verschillenden visch met veel spitser profiel van den kop en veel slankeren staart, terwijl bij Uropterygius concolor ook volstrekt gemist wordt het fraaije netvormig gemarmerde des ligchaams.

Ook de hier beschrevene soort kan niet dezelfde zijn als Uropterygius concolor, biedende zij dezelfde verschillen in habitus aan, terwijl bovendien hare grootere bekspleet, welker achteroogsgedeelte langer is dan de snuit, en hare fraai gele vinnen, haar gemakkelijk doen onderkennen.

Scripsi Batavia Calendis Martii 1859.